

УДК 004.04

Світлана Миколаївна ВИГАНЯЙЛО,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРОЄКТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Одним з надзвичайно важливих питань в Україні є питання подолання корупції в органах державної влади. Стрімкому поширенню цього негативного явища значною мірою сприяє недосконалість нашого законодавства, це велика кількість нормативних актів, в яких складно розібратись пересічному громадянину, при цьому закони можуть суперечити один одному, або двояко описувати ситуації. Така ситуація часто дозволяє чиновникам тлумачити ситуацію у своїх інтересах. Яким же чином запобігти поширенню корупції?

Класично існує три основні напрямки антикорупційної діяльності, що сприяють зниженню рівня корупції в цілому:

- формування негативного відношення і негативних оцінок корупції, вплив на свідомість чиновників, бізнесменів і громадян;
- формування системи покарання за корупційні дії із застосуванням правоохоронних, адміністративних і громадських процедур;
- формування умов, що перешкоджають корупційним діям і сприяють здійсненню діяльності чиновників, бізнесменів і громадян без вступу у корупційні відносини.

Пропонуємо більш детально розглянути третій напрямок. Для уникнення причин і умов, що сприяють поширенню корупції в органах державної влади і управління, одним з дієвих засобів є зменшення можливості контактування посадових осіб та пересічних громадян. Зниження корупції неефективності можна досягти за рахунок розвитку та впровадження електронних технологій, а саме:

- перехід державних органів і приватних компаній на ЕДО (електронний документообіг);
- використання електронного підпису;
- застосування Електронного суду;
- надавання державних послуг он-лайн (ДІЯ);
- платформи надання адміністративних послуг ProZorro.

Розглянемо більш детально напрямки проектів цифрової трансформації у різних сферах діяльності:

1. Електронний документ – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. Державне регулювання у сфері електронного документообігу спрямовано на: реалізацію єдиної державної політики електронного документообігу; забезпечення прав і законних інтересів суб'єктів електронного документообігу; нормативно-правове забезпечення технології оброблення, створення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів [1].

2. Електронний підпис – це електронні дані, які забезпечують цілісність документів та ідентифікують особу. Зокрема, за допомогою них ви можете підписати документи он-лайн на порталах. Електронний підпис - електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис [2].

3. Активне впровадження в практику судів систем інформатизації та автоматизації судочинства сьогодні є важливою умовою успішного розвитку судової системи. Одним з елементів «електронного правосуддя» є застосування систем відеоконференцз'язку, які надають учасникам процесу можливість дистанційної участі в судовому засіданні. «Відеоконференція – це телекомунікаційна технологія інтерактивної взаємодії двох або більше віддалених учасників судового провадження з можливістю обміну аудіо- та відеоінформацією у реальному масштабі часу з урахуванням керуючих даних". Обмін документами та інформацією (надсилання та отримання документів та інформації, спільна робота з документами) в електронній формі між судами, іншими органами системи правосуддя, учасниками судового процесу, а також проведення відеоконференції в режимі реального часу [3].

4. Дія – український електронний сервіс державних послуг, розроблений Міністерством цифрової трансформації України. Це мобільний додаток з цифровими документами і портал з публічними послугами.

5. Офіційний майданчик електронної системи публічних закупівель України ProZorro [4].

Висновки. Головною метою антикорупційної політики є формування таких умов, при яких усувається сама можливість вступу у корупційні відносини чиновників, бізнесменів і громадян. Розвиток інформаційних технологій та просування проектів цифрової трансформації у всіх

сферах людської діяльності надають такі умови в інформаційному суспільстві за яких можливість для корупційних дій буде мінімальною. Антикорупційна політика має виглядати як система взаємозв'язаних пріоритетів і заходів боротьби з корупцією, що включають політичні, організаційні, економічні, ідеологічні, правові а також технологічні компоненти, інформаційні та телекомунікаційні технології.

Список бібліографічних посилань

1. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс] : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV : станом на 1 серп. 2021 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
2. Про електронні довірчі послуги [Електронний ресурс] : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII : станом на 1 серп. 2021 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
3. Про судоустрій і статус суддів [Електронний ресурс] : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII : станом на 5 серп. 2021 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
4. Про публічні закупівлі [Електронний ресурс] : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII : станом на 10 листоп. 2021 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.

Одержано 19.11.2021